

Trediedel af de Skoledirektioner, som nu bestaar. En hel Del af det, som nu er lagt ind under Skoledirektionerne, tages bort fra disse. Det er foreslaaet, at de store Skoler, hvor man har en Overlærer eller en Direktør, som deltager i Administrationen af det samlede Skolevæsen, skal sortere direkte under Undervisningsministeriet. Det gælder ikke alene Købstæder, men ogsaa store Landkommuner, hvor man har et saa udviklet Skolevæsen. Dér vil det altsaa betyde en hurtigere og lettere Forretningsgang.

Forslaget om Skoledirektionerne, som det her foreligger, gaar ud paa, at der udnævnes en Formand af Undervisningsministeren. Amtmanden skal ikke længere være født Formand, det kan blive Amtmanden, der udnævnes, men ogsaa en Mand eller Kvinde i Amtet, som er særlig interesseret i Skolesager, og som har særlige Betingelser for at kunne beklæde denne Post. Endvidere skal der vælges 2 Medlemmer af Skolekommissionerne paa den Maade, at hver af Skolekommissionerne i Amtet vælger en Valgmand for hver 1 000 Indbyggere i Kommunen. Ogsaa dette kan siges at være en ret vidtløftig og indviklet Maade at vælge de to Direktionsmedlemmer paa, et stort Apparat, der skal sættes i Gang; men det er ikke større, end hvad der foregaar nu, naar der skal vælges Medlemmer af Husmandskommissionerne, idet Valget dér foregaar paa en lignende Maade, kun at det dér er Sogne- raadene, som foretager Valget af delegerede. Jeg tror, at det gælder her som ved Valget af Skolekommissioner; at det er ønskeligt, at Forældrene faar fuld Indflydelse paa Skolens Ledelse, og ønsker man, at der fremdeles skal være en Skoledirektion, maa man ogsaa lægge Valget af den over til Forældrene.

En Del af det Arbejde, som Skoledirektionerne hidtil har haft, henlægges nu til Amtsskolekonsulenter. Amtsskolekonsulentstillingen vil, hvis dette Forslag vedtages, blive en ny Stilling i det gamle Kongerige Danmark. I Sønderjylland er det ikke nogen ny Stilling, dér har man Amtsskolekonsulenter; og de har dér virket til Befolkningens og Lærernes Tilfredshed. Det Forslag, som her er forelagt, gaar ud paa, at der her i Landet vælges 12 Amtsskolekonsulenter. Kommissionen havde foreslaaet en Konsulent for hvert Amt, altsaa cirka det dobbelte Antal, men den stærke Modstand, der er rejst mod Amtsskolekonsulenterne, synes at have haft Indflydelse paa Undervisningsministeren, saaledes at Mini-

steren er vejet tilbage for at følge Kommissionens Flertal paa dette Omraade. Jeg tror, at 12 Konsulenter vil blive for lidt, jeg tror, det vil vise sig, at de ikke vil magte det Arbejde, der bliver lagt paa dem. Nu staar der vel i Lovforslaget, at der kan gives disse Konsulenter Medhjælp ved en Bevilling paa Finansloven. Jeg er ikke tilfreds med denne Bestemmelse — det er for egen Regning, jeg udtaler dette —, idet jeg ogsaa i Kommissionen var imod, at man ved en Bevilling paa Finansloven skulde kunne give Konsulenterne Medhjælp. Det er muligt, at det kan udvikle sig saaledes, at de skal have nogen Medhjælp, men hvis det bliver Tilfældet, ønsker jeg, at det skal ske ved særlig Lov, thi vi ved jo alle, hvorledes det gaar med Finansloven, at den, naar den kommer frem i den tolvte Time, ikke altid kan blive Genstand for den Behandling, der vilde være ønskelig, og der kan da meget let gennem Finansloven vokse en stor Medhjælperstab op, uden at Rigsdagen er tilstrækkelig agtpaagivende i den Anledning.

Det er ikke mit Partis Ønske, at disse Konsulenter skal være Kontormænd, Kontorchefer, som har en stor Stab af Medhjælpere siddende paa deres Kontor og derved kommer til at glemme det, som er deres Hovedopgave, nemlig at være tilsynsførende med vort Skolevæsen. Skolekonsulenten skal udtale sig om Undervisningsplanen og Skoleplanen. Hvis han skal kunne føre det Tilsyn, som er ønskeligt, maa han kende de Undervisningsplaner og Skoleplaner, som er gældende i de Kommuner, der findes i hans Tilsynsomraade. Han skal endvidere gennemse de aarlige Beretninger, hvis han i nogen Grad skal kunne gøre sig bekendt med Undervisningen. Men udover dette er det ikke vort Ønske, at Skolekonsulenten skal udføre Kontorarbejde.

Vi ønsker derfor heller ikke, han skal være Medlem af Direktionen. Nogle Medlemmer har ønsket dette, og andre Medlemmer ønsker en Amtsskolesekretær. Det forekommer nu mig, at der ikke er nogen overvældende stor Forskel paa en Amtsskolesekretær og en Amtsskolekonsulent. Jeg er vel paa det rene med, at de Medlemmer af Skolekommissionen, som ønskede en Amtsskolesekretær, ikke ønskede, at han skulde komme i Skolen og føre Tilsyn, undtagen naar han blev tilkaldt enten af Kommissionen eller af Lærerne; men jeg gør da opmærksom paa, at hvis de Folk, som frygter Amtsskolekonsulenten, faar gennemført deres Forslag om en Amtsskolesekretær, vil det betyde, at naar Skolekommissionen eller